

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2026-2030

D66 Vught – Helvoirt - Cromvoirt



Voorwoord

Vught is een van de mooiste en fijnste gemeenten om in te wonen. Tegelijkertijd zijn er nog genoeg uitdagingen om de leefbaarheid te verhogen. Dat vraagt om een visie van drie dorpen die samen de problemen van deze tijd aanpakken en investeren in een toekomst waar alle inwoners en ondernemers in een veilige en gezonde omgeving kunnen wonen, werken en recreëren. Het kan wél in Vught.

D66 is een partij van doeners en denkers die altijd bezig zijn om onze leefomgeving van dag tot dag te verbeteren, door te luisteren naar de inwoners, in gesprek te gaan met ondernemers en goede ideeën van binnen en buiten onze gemeente te overwegen, in balans met ieders belang.

We willen dat onze kinderen veilig naar school kunnen, dat we kunnen sporten met goede accommodaties, dat we betaalbare energierekeningen hebben, huizen die passen bij onze behoeften en waar iedereen mee kan doen. We willen versterken wat waardevol is, namelijk onze verenigingen, onze cultuur als bindmiddel van de samenleving, onze natuur en biodiversiteit en onze gezondheid. We willen een gemeente die bestuurd wordt met een stevige en heldere visie voor al onze inwoners.

D66 Vught wil voor de komende periode inzetten op de volgende doorbraken:

1. Elk jaar 200 nieuwe woningen
2. Een forse verhoging van de verkeersveiligheid in onze dorpen
3. Betaalbare, lokaal opgewekte energie voor iedereen
4. Sterkere verenigingen en een bloeiende cultuur
5. Goed en transparant bestuur

Wij kiezen voor een sterke en hechte gemeenschap die openstaat voor iedereen die mee wil werken aan deze mooie gemeente, met een sterke fractie in de gemeenteraad die op zoek gaat naar wat er wél kan.

Willem Jan de Graaff, lijsttrekker D66 Vught

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Leefbare gemeente	5
Woonwijken waar je je thuis én veilig voelt	5
Klimaatneutraal in 2040.....	5
Bloeiend verenigingsleven	6
Sterk en stabiel bestuur en organisatie.....	6
Het kan wél, stem daarom D66.....	6
Wonen	7
Wat is onze ambitie?	7
Hoe gaan we dat doen?	7
Woonvisie met doelgroepenbeleid	7
Woningen niet ten koste van de natuur	7
Actief beleid voor jongeren én ouderen.....	7
Meer prijsvariatie voor nieuwbouwwoningen	8
Sociale huur	8
Gebiedspaspoorten	8
Veilig verkeer	9
Wat is onze ambitie?	9
Hoe gaan we dat doen?	9
N65: korte termijn én lange termijn.....	9
Mobiliteitsvisie: fietser en voetganger centraal.....	9
Fietsveiligheid en snelfietsroutes.....	9
Ringstructuur rond Vught	9
Energie.....	11
Wat is onze ambitie?	11
Hoe gaan we dat doen?	11
Zon en wind	11
Het goede voorbeeld.....	12
Klimaat.....	13
Wat is onze ambitie?	13
Hoe gaan we dat doen?	13
Bewust houtstoken.....	13
Natuur in de wijk	13
Biodiversiteit	13
Biologisch	13
Water	14
Cultuur en verenigingen.....	15
Wat is onze ambitie?	15

Hoe gaan we dat doen?	15
De Speeldoos: een toekomstbestendig cultureel centrum	15
Evenementen op maat	16
Muziekonderwijs voor iedereen	16
Gezondheid en zorg	17
Wat is onze ambitie?	17
Hoe gaan we dat doen?	17
Positieve gezondheid	17
Zorg op maat	17
Blijvende inzet op mantelzorg en dementie-vriendelijkheid	18
Investeren in de jeugd	18
Meedoen	18
Bestaanszekerheid	18
Onderwijs	19
Wat is onze ambitie?	19
Hoe gaan we dat doen?	19
Vervolg geven aan de Lokale Educatieve Agenda (LEA)	19
Onderwijshuisvesting	19
Recreatie	20
Wat is onze ambitie?	20
Hoe gaan we dat doen?	20
Toekomstbestendige IJzeren Man	20
Bescherming Drunense Duinen en Vughtse Heide	20
Behoud en ontwikkeling landgoederen	20
Verbinden van natuur en inwoners	21
Meer groen in de dorpen	21
Economie en ondernemen	22
Wat is onze ambitie	22
Hoe gaan we dat doen?	22
Energietransitie ook voor bedrijven	22
Toekomst voor bedrijventerreinen	22
Lokale focus	22
Parkeren	22
Bestuur en participatie	24
Wat is onze ambitie?	24
Hoe gaan we dat doen?	24
Veilige werkomgeving en transparant bestuur	24
Betekenisvolle participatie	24
Dorpsvisie voor Helvoirt	25
Spreidingswet	25
Een moderne raadzaal	25

Financiën	26
Wat is onze ambitie?	26
Hoe gaan we dat doen?	26
Complete doorlichting van de gemeentelijke organisatie.....	26
Gezonde schuldquote, solvabiliteit en weerstandsvermogen	26
Moeilijke keuzes niet uit de weg	26
Samenwerkingsverbanden en Brainport	27
Veiligheid	28
Wat is onze ambitie?	28
Hoe gaan we dat doen?	28
Veiligheid begint in de wijk	28
Cameratoezicht alleen met goede onderbouwing.....	28
Wijkagenten zichtbaar en benaderbaar	28
Gerichte inzet van BOA's.....	28

Inleiding

Vught is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, met veel groen, goede voorzieningen en een sterke gemeenschap. De nabijheid van natuurgebieden, scholen en verenigingen draagt bij aan de kwaliteit van leven. Toch ervaren inwoners ook druk: verkeers- en geluidsoverlast beperken soms de rust, de luchtkwaliteit leidt tot klachten en ziekte. In Helvoirt en Cromvoirt speelt vooral het zoeken naar de juiste balans tussen toerisme, leefbaarheid en bereikbaarheid en in het dorp Vught. Het tekort aan vooral betaalbare woningen speelt overal in Vught. Voor alle drie de dorpen zoeken we naar gedragen oplossingen voor de energievoorziening.

De afgelopen periode zijn er stappen gezet om buurten groener en gezonder te maken – onder meer door extra bomenaanplant en ondersteuning van burgerinitiatieven. Tegelijkertijd zijn er zorgen over voldoende ontmoetingsplekken, de toegankelijkheid van sport- en cultuurvoorzieningen en de betrokkenheid van inwoners bij grote ruimtelijke keuzes. Leefbaarheid is dus meer dan een mooi straatbeeld: het gaat om veiligheid, saamhorigheid, gezondheid en mogelijkheden om elkaar te ontmoeten.

Leefbare gemeente

D66 Vught wil dat iedere inwoner zich thuis voelt in een schone, groene en veilige leefomgeving. Daarvoor moeten we volop inzetten op doorstroming en bouwen naar behoefte, met een actief doelgroepenbeleid voor jongeren, starters en ouderen.

D66 wil buurten waar kinderen veilig buiten kunnen spelen, ouderen zich gemakkelijk kunnen verplaatsen en iedereen toegang heeft tot sport, cultuur en ontmoeting. Leefbaarheid betekent voor ons: balans tussen rust en reuring, tussen wonen en werken, tussen natuur en bebouwing. Dit vraagt om een heldere visie op wonen, mobiliteit, verenigingen en betaalbare voorzieningen.

Woonwijken waar je je thuis én veilig voelt

Ons doel is om Vught te ontwikkelen tot een gemeente in Brabant waar leefbaarheid structureel wordt meegenomen in alle beleidskeuzes – van mobiliteit tot woningbouw. Onze visie is helder: gezonde, groene buurten met korte afstanden tot voorzieningen, veilige routes voor fietsers en voetgangers, en ruimte voor gemeenschapsinitiatieven waarbij we het rijke Vughtse verenigingsleven centraal stellen.

D66 wil dat elke wijk in Vught uitnodigt tot ontmoeting en beweging. Dat betekent groene hofjes, speelplekken voor kinderen en plekken waar buuren elkaar vanzelf tegenkomen. Bij herinrichting van straten zorgen we voor een balans: ruimte voor bomen, bankjes, speelvoorzieningen én veilige routes. Zo maken we van woonstraten plekken waar mensen elkaar kennen en zich veilig voelen.

Klimaatneutraal in 2040

Leefbaarheid gaat verder dan groen: het gaat ook om frisse lucht, rust en toegang tot voorzieningen. Daarom zetten we in op stillere en schonere straten, minder geluidsoverlast van verkeer en een betere luchtkwaliteit. Voorzieningen zoals sport, zorg en cultuur moeten voor iedereen op korte afstand bereikbaar zijn – te voet, met de fiets of via toegankelijk vervoer.

D66 wil dat Vught de aanpak voor lokale opwek versnelt en streeft naar energieneutraal in 2040. De warmtetransitie moet ook versnellen zodat ieder huis op een betaalbare manier

verwarmd kan worden. Verduurzaming door isolatie moet structureel ondersteund blijven en alle gemeentelijke panden moeten, waar mogelijk, zo snel mogelijk naar nul op de meter.

Bloeiend verenigingsleven

We willen meer plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Verenigingen en vrijwilligersorganisaties krijgen structurele steun, want zij zijn de ruggengraat van onze gemeenschap.

Leefbaarheid maak je samen. D66 wil inwoners vroegtijdig betrekken bij ruimtelijke en sociale plannen, via wijkpanels en burgerfora. Zo versterken we het eigenaarschap en benutten we lokale ideeën. In Vught, Helvoirt en Cromvoirt spelen verschillende uitdagingen, van toeristische druk tot verkeersoverlast. D66 zet in op maatwerk per dorp, zodat overal de balans tussen wonen, werken, natuur en recreatie behouden blijft.

Sterk en stabiel bestuur en organisatie

De overheid is er voor onze inwoners. Als we als gemeente in de toekomst zelfstandig willen blijven, moeten we onze financiën op orde hebben, onze taken goed kunnen uitvoeren en beschikken over een daadkrachtig gemeentebestuur. Deze drie punten staan momenteel onder druk. D66 wil hierin een forse verbetering realiseren. Tegelijkertijd willen we dat er een onafhankelijke analyse wordt gemaakt van de voor- en nadelen van zelfstandigheid.

Het kan wél, stem daarom D66

De D66-fractie heeft de afgelopen vijf jaar succesvol ingezet voor meer bomen in de openbare ruimte, circulaire nieuwbouw voor basisschool Het Molenvan, eindelijk een doorbraak op De Speeldoos-dossier, maatregelen voor de N65 voor de korte termijn, en tal van andere zaken van een regenboogzebrapad tot versnelling in de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen.

D66 staat voor het op een betrouwbare, transparante manier politiek bedrijven op basis van argumenten en op de inhoud. Sociaal én liberaal. Met de menselijke maat. Met concrete, duurzame oplossingen voor de grote uitdagingen die we op ons pad vinden, uiteraard in samenspraak met onze inwoners. Voor een stabiel bestuur en een sterke gemeentelijke organisatie waar ambtenaren graag willen werken om het hoge serviceniveau te kunnen blijven garanderen.

Programmacommissie D66 Vught, Cromvoirt en Helvoirt

December 2025

Wonen

De woningmarkt staat onder grote druk; de vraag is veel groter dan het aanbod. Vooral betaalbare en middeldure woningen, en huizen voor specifieke doelgroepen, zijn schaars. Er is dringend behoefte aan passende woonruimte voor ouderen die graag hun (te grote) koop- of huurwoning willen inruilen voor een meer passende woonruimte. Als daarvoor wordt gezorgd, kan dat de doorstroming op de woningmarkt in gang zetten. Voor zowel starters en ouderen zijn er de afgelopen jaren te weinig woningen bij gekomen. Daardoor blijven steeds meer jongeren noodgedwongen langer thuis wonen. Ook trekken jongeren en jonge gezinnen weg uit Vught omdat ze geen kans krijgen om hier een woning te vinden en hun leven hier zelfstandig op te bouwen.

Wat is onze ambitie?

De komende 10 jaar willen we dat er minstens 2000 woningen bij komen binnen de gemeente, ongeveer 200 per jaar. Dit kan gerealiseerd worden door middel van nieuwbouw, herontwikkeling van bestaande panden, maar ook door woningsplitsing en woningdeling. Dit is voor D66 topprioriteit. Dit wordt gecombineerd met een actief beleid om een gezonde mix in de woonprijs en doelgroepen te realiseren. Voor D66 blijft kwaliteit het uitgangspunt: duurzaam, gezond, klimaatbestendig, ruimtelijk en veel groen. Woningprijscategorieën zijn een resultante van dit beleid en worden niet op zichzelf staand vastgesteld, veranderd en geïndexeerd.

Hoe gaan we dat doen?

Woonvisie met doelgroepenbeleid

D66 wil een betere woonvisie voor de gemeente Vught. We willen bouwen naar daadwerkelijke behoefte, afgestemd op het karakter van de buurt en rekening houdend met de bestaande woningvoorraad. Doorstroming moet fors meer aandacht krijgen in beleid. Met oog op het klimaat, willen we naast nul-op-de-meter ook waterbesparing stimuleren bij nieuwbouwprojecten.

D66 wil dat de raad bij ruimtelijke ontwikkelingen in een vroeg stadium betrokken wordt, voordat onomkeerbare afspraken met ontwikkelaars worden gemaakt. Dit moet tevens tot een aanzienlijke verkorting van besluitvormingsprocessen leiden. Om dezelfde reden willen we dat omwonenden vroeg worden betrokken en maximaal de mogelijkheid hebben te participeren. We willen ook versnellen in de uitvoering en indien het beleid het noodzakelijk of wenselijk maakt, voert de gemeente een actief grondbeleid.

Woningen niet ten koste van de natuur

D66 is terughoudend met verdere bebouwing in het buitengebied van Vught, Helvoirt en Cromvoirt. We willen voorkomen dat door de regeling 'Ruimte voor Ruimte' willekeurig huizen in ons buitengebied gebouwd worden in ruil voor veestallen die elders in Noordoost-Brabant afgebroken worden. D66 wil meewerken aan plekken waar goede herbestemming van agrarische bebouwing kan plaatsvinden en geschikte woonvormen kunnen worden ontwikkeld. D66 wil dat hier met een positieve instelling naar gekeken wordt. Ditzelfde geldt voor de zogenoemde uitleggebieden, die aansluiten aan de bebouwde kom.

Actief beleid voor jongeren én ouderen

We willen onderzoeken of Vughtse sociale koopwoningen mogelijk zijn met bijvoorbeeld een koopgarant- of koopstartregeling. Dit is een regeling waarbij een woning met korting wordt

verkocht door een woningcorporatie of projectontwikkelaar. Het doel is om koopwoningen betaalbaarder te maken voor starters en middeninkomens. In ruil voor de korting deelt de eigenaar bij verkoop eventuele winst of verlies met de verkoper, zodat deze weer kan worden doorverkocht als betaalbare woning.

We willen soepel omgaan met woning splitsen of kangoeroewoningen en dit stimuleren door lage leges, en de mogelijkheden voor erfpacht vergroten. We handhaven de zelfbewoningsplicht als middel om speculatie tegen te gaan. Waar mogelijk realiseren we tijdelijke woningen, als dit past in een ontwikkeling, bijvoorbeeld bij Reinier van Arkel.

Ook leegstand willen we aanpakken, bijvoorbeeld door de bestemming van winkels die langere tijd leeg staan te veranderen naar woonbestemming.

Meer prijsvariatie voor nieuwbouwwoningen

Vught kent slechts drie á vier woningprijscategorieën: betaalbaar, middelduur (hoog en laag) en duur. De huidige aanpak van het realiseren van betaalbare en middeldure woningen werkt niet. Er wordt structureel gebouwd op de bovengrens van de prijscategorie, maar daar zijn ze niet voor bedoeld. Er moet meer differentiatie binnen de categorieën zijn, we willen de ontwikkelaars verplichten om voor meerdere prijsniveaus te bouwen.

De gemiddelde woningprijs moet daarom zo'n 10 tot 20% onder het maximum van de categorie liggen. De huidige automatische systematiek voor de jaarlijkse indexatie van prijscategorieën wordt losgelaten. Voortaan wordt deze door de raad vastgesteld.

Sociale huur

We streven ernaar dat 30% van de totale woningvoorraad sociale huur is. Nu is dit nog 25%. Dit betekent dat een inhaalslag zal moeten plaatsvinden met minimaal 35% sociale huur in nieuwbouwprojecten totdat de 30% is gerealiseerd. Naast dat de gemeente met de woningcorporaties afspraken maakt zodat de bestaande sociale huurwoningen allemaal versneld geïsoleerd worden, gaat de gemeente ook in gesprek met private verhuurders zodat ook die zo maximaal mogelijk verduurzaamd worden, te beginnen met de woningen met het laagste energielabel. We voeren huurprijscategorieën in voor nieuwbouwprojecten voor zover dit wettelijk mogelijk is, waarbinnen ook hier voldoende differentiatie moet worden gerealiseerd.

Door voldoende woningen te kunnen realiseren kan Vught blijvend bijdragen aan de huisvesting van statushouders conform de provinciale afspraken.

Gebiedspaspoorten

Om ontwikkelende partijen aan de voorkant duidelijkheid te bieden wordt voor elke kern of buurt dan wel een grote ontwikkellocatie een gebiedspaspoort vastgesteld door de gemeenteraad. Daarin is vastgelegd hoe de kern of buurt zich kan ontwikkelen qua woningbouw. In de gebiedspaspoorten worden de algemene doelstellingen voor woningtypes en woningprijzen uitgewerkt.

Veilig verkeer

De verkeerssituatie in Vught staat al jaren onder druk. De N65 is een bron van overlast en onveiligheid. De uitspraak van de Raad van State in 2022 heeft duidelijk gemaakt dat de plannen zoals die er lagen niet zomaar doorgang vinden. Intussen is er onvoldoende gedaan om op korte termijn maatregelen te nemen die de leefbaarheid van Vught verbeteren. Langer wachten is geen optie meer. We willen een structurele oplossing die Vught écht ontlast.

De mobiliteitsvisie van de gemeente bevat goede uitgangspunten, maar de uitvoering loopt achter. Fietsveiligheid verdient meer prioriteit, terwijl de druk op de Esscheweg, het doorgaande verkeer door Helvoirt en de leefbaarheid van dorpskernen om daadkracht vragen. In de vorige periode bleef de realisatie van snelfietsroutes richting Den Bosch, Tilburg en Eindhoven steken in plannen. Ook de ringstructuur rond Vught is nog niet toekomstbestendig.

Wat is onze ambitie?

D66 Vught wil dat iedere inwoner zich veilig kan verplaatsen – lopend, op de fiets, met het openbaar vervoer en de auto. Wij zetten in op schone, gezonde en toekomstbestendige mobiliteit, waarbij de fiets en voetganger leidend zijn in de dorpen. Voor doorgaand en zwaar verkeer geldt: niet door onze dorpen, maar waar mogelijk eromheen. Ons doel is een verkeersstructuur die rust en veiligheid brengt.

Hoe gaan we dat doen?

N65: korte termijn én lange termijn

Wij willen dat er nú maatregelen komen die de leefbaarheid in Vught direct verbeteren. Op de korte termijn betekent dit: veilige fietstunnels, aanpassingen van kruisingen en ontmoedigen van doorgaand vrachtverkeer over de N65, onder andere via snelheidsbeperkingen, en duidelijke omleidingsroutes. Zo zorgen we dat doorgaand verkeer kiest voor alternatieve wegen. Op de lange termijn houden we vast aan een structurele oplossing waarbij de Parkweg als toekomstbeeld nadrukkelijk in beeld blijft.

Mobiliteitsvisie: fietser en voetganger centraal

Trottoirs in Helvoirt moeten verbeterd en uitgebreid worden, verschillende straten moeten fiets- en wandelvriendelijk worden gemaakt. In Vught moeten fietsers volledig van de ringstructuur af door gescheiden fietspaden. De inrichting van de Vijverbosweg, de Postweg en de Laagstraat moet veiliger worden voor fietsers. D66 wil de Esscheweg volledig herinrichten als fietsstraat. D66 wil af van tweerichtingsfietspaden die op rotondes gevaarlijke verkeerssituaties opleveren. D66 wil daarom een grondig onderzoek naar alle tweerichtingsfietspaden. Onveilige situaties willen we verwijderen of we maken van de weg een fietsstraat. Daarnaast kiezen we voor een maximumsnelheid van 30 km/h in de gehele bebouwde kom.

Fietsveiligheid en snelfietsroutes

We zetten in op een sluitend en veilig fietsnetwerk binnen de gemeente, inclusief betere verlichting en veilige kruisingen. Daarnaast wordt de realisatie van snelfietsroutes naar Den Bosch, Tilburg en Eindhoven versneld, zodat Vughtenaren veilig en duurzaam kunnen forenzen.

Ringstructuur rond Vught

Om doorgaand verkeer uit de dorpskern van Vught te weren, willen we de ringstructuur verder ontwikkelen. Dat betekent betere verbindingen voor doorgaand verkeer buiten de woonwijken en rust in de dorpskern.

Helvoirt en Cromvoirt: zwaar verkeer en leefbaarheid

Voor Helvoirt en Cromvoirt pleiten we voor een stevige aanpak van zwaar verkeer en sluisverkeer. Samen met omliggende gemeenten en de provincie zoeken we naar mogelijkheden voor het anders afwikkelen van vrachtverkeer en het weren van sluisverkeer. We zetten daarnaast in op verkeersremmende maatregelen, veilige schoolroutes en meer ruimte voor fietsers en voetgangers. Bedrijven met veel verkeersbewegingen in het buitengebied helpen we met verplaatsing naar meer geschikte plekken bij doorgaande wegen.

Energie

In onze gemeente zijn de afgelopen jaren alle mogelijke locaties voor de opwekking van zonne- en windenergie in kaart gebracht. Echter, in de afgelopen periode is er geen enkele concrete stap gezet richting betaalbare, lokaal opgewekte energie. Dit is tegen alle regionale afspraken in en heeft voor onverantwoorde stilstand gezorgd.

In onze gemeente zijn Helvoirt en de buurt van de Loyolalaan gekozen als pilot locaties om plannen te maken en de woningen volledig aardgasvrij te maken. Voor alle inwoners is er de inzet van energiecoaches en energie adviesgesprekken. Daarnaast is er het energieloket om bewoners te informeren over isolatiemogelijkheden en het verminderen van gasverbruik. De gemeente en het rijk hebben subsidies en leningen beschikbaar gesteld voor inwoners om te kunnen investeren in energiebesparende maatregelen. Ook is de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen zoals Elzenburg en de Kringloop inmiddels gerealiseerd.

Wat is onze ambitie?

D66 streeft ernaar dat Vught energieneutraal is in 2040. Dit betekent dat woningen, bedrijfspanden en openbare gebouwen versneld verduurzaamd zullen moeten worden en duurzame energie opgewekt moet worden voor verwarming en elektriciteit. We willen dat D66 de doelstellingen en de aanpak vanuit de Regionale Energiestrategie (RES) volgt.

Onze ambitie is om Vught van de achterhoede weer in de voorhoede te krijgen, ondanks de vertraging die nu opgelopen is doordat het ingezette proces is afgebroken en er nieuwe plannen gemaakt moeten worden.

D66 vindt dat een combinatie van zon- en windenergie de enige oplossing is voor een stabiele energievoorziening vanuit lokale opwekking. Het is de enige manier om te komen tot een betrouwbare en betaalbare energiemix door het hele jaar heen.

Hoe gaan we dat doen?

Zon en wind

We houden onverkort vast aan de RES-opgave met behulp van zonnenvelden en windmolens. De gerealiseerde opwekcapaciteit zal altijd binnen de geldende normen van hinder en overlast moeten blijven en moeten voldoen aan overige wet- en regelgeving. Bovendien zullen we, met de blik op de toekomst, tevens eisen stellen aan de waarborging van de inpassing in het landschap en de recycling-mogelijkheden aan het einde van de levensduur van de opwekinstallaties.

Bij alle nieuwbouw van woningen en bedrijven moet de energievraag zo laag mogelijk zijn om de uitdagingen door de netcongestie het hoofd te bieden en nieuwe wijken en bedrijven aan te kunnen sluiten. Oplossingen voor bestaande bouw zullen buurt voor buurt gevonden moeten worden. Collectieve opwekking en opslag van elektriciteit en warmtevoorzieningen zoals geothermie willen we hier in beide gevallen in meenemen. Daarnaast moet isolatie als energiebesparende maatregel blijvend actief gestimuleerd en financieel ondersteund worden.

Haalbaar voor iedereen

D66 wil dat de energietransitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar blijft. Subsidies, goedkope leningen en opbrengsten uit de lokale energiecoöperatie kunnen dit mogelijk maken. We streven naar volledig lokaal eigendom van energie-installaties, zodat opbrengsten in de

gemeenschap blijven. Collectieve warmte moet goedkoper zijn dan fossiele alternatieven. Lokale energiecollectieven zoals VET en HOT blijven wat D66 betreft leidend in de transitie, met blijvende financiële steun van de gemeente.

Draagvlak

Heldere en reële communicatie naar de inwoners en bedrijven is essentieel om draagkracht te realiseren en te behouden zodat inwoners en ondernemers weten wat hun verplichtingen zijn en waar ze op kunnen rekenen. Tijdige en juiste informatie is daarom cruciaal. Duidelijke rapportages in de vorm van dashboards over behaalde besparingen en opwekcapaciteit zijn hierbij belangrijke instrumenten. Communicatie en advies kunnen verder versterkt worden door duurzaamheidsmakelaars. Op die manier worden noodzaak en mogelijkheden beter begrepen voor alle soorten huishoudens. Via maatwerk kan de aanpak van wijk tot wijk verschillen.

Het goede voorbeeld

Naast zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed gaan we ook op andere openbare locaties zoals de spoorbak, parkeerplaatsen en fietsenstallingen zonnepanelen leggen. Verduurzaming van gemeentelijke panden is een kans om de energiekosten te verlagen en om het goede voorbeeld te geven.

Klimaat

Het klimaat verandert en dat vormt een bedreiging voor onze veiligheid en welvaart. Daarom moeten we maatregelen nemen om beter om te gaan met het veranderende klimaat. We beschermen en versterken de natuur, zorgen voor plekken waar water kan worden opgevangen en maken onze omgeving groener voor meer verkoeling en schonere lucht.

Wat is onze ambitie?

D66 Vught wil een groene, leefbare en toekomstbestendige gemeente. Bomen behouden en nieuwe bomen planten vormen de basis voor een gezonde leefomgeving. We willen meer bomen in verstedend gebied. In het buitengebied ondersteunen we de transitie naar circulaire en natuurinclusieve landbouw en bieden we ruimte aan duurzame economische activiteiten.

Hoe gaan we dat doen?

Naast energieneutraal willen we ook klimaatneutraal zijn. Dit wil zeggen dat de broeikasgassen die nog worden uitgestoten, worden gecompenseerd. Er wordt een overzichtelijke routekaart opgesteld richting een klimaatneutrale gemeente in 2040 met concrete bindende doelen en acties. Inwoners van Vught praten en beslissen mee. Om de voortgang van de uitvoering van de routekaart te meten, maakt de gemeente Vught een jaarlijkse klimaatrapportage. Hierin wordt ook het effect in kaart gebracht van maatregelen en uitgevoerde acties en wordt daaruit lering getrokken voor de komende jaren.

Bewust houtstoken

De gezondheidseffecten van houtstook blijken nadeliger te zijn dan we tot nu toe dachten, zeker op dagen met weinig wind. D66 wil dat in Vught verstandig met hout wordt gestookt, daar worden bewoners ook regelmatig over geïnformeerd. De gemeente brengt het stookalert van het RIVM onder de aandacht van de bewoners.

Natuur in de wijk

We willen onze gemeente koeler en groener maken. Meer groen helpt tegen hittestress en extreme regenval. Daarom vergroenen we wijken met veel bestrating en stimuleren we groen in straten, (verticale) tuinen en op daken. Inwoners en ondernemers die vergroenen, krijgen ondersteuning. Nieuwe bouwprojecten worden getoetst op natuureffecten, en voor elke gekapt boom planten we drie nieuwe. Zwerfafval zorgt voor overlast en ongedierte. We voorkomen zwerfafval door dynamisch inzamelen, de inzet van 'afvalteams' en hoge boetes op het laten slingeren van afval. Dit draagt ook bij aan het bestrijden van ratten.

Biodiversiteit

D66 wil dat de Nota Biodiversiteit wordt geactualiseerd en daadwerkelijk wordt uitgevoerd. 'Verwilderde' natuur in de parken en wijken, met wilde bloemen in de bermen beschermen wij. Het maaibeleid wordt aangepast om de biodiversiteit te bevorderen. Er moet ook een Bomenverordening komen die uitgevoerd moet worden.

Biologisch

In Vught zijn er meerdere pluktuinen, met mooie, vruchtdragende planten. Dit is een goede ontwikkeling, die we willen bevorderen. Waar mogelijk willen we ook grond van de gemeente beschikbaar stellen voor (kleinschalige) biologische of natuurinclusieve landbouw of als voedselbos. Het gebruik van giftige bestrijdingsmiddelen (zoals glyfosaat) gaan we verbieden. We willen bevorderen dat lokaal geproduceerde producten in de Vughtse keukens van onze

bewoners terechtkomen. Een biologische weekmarkt, de Duinboeren en initiatieven om dit uit te dragen ondersteunen we.

Water

Door bevolkingsgroei en warmere zomers stijgt de vraag naar drinkwater. D66 wil dat de gemeente inwoners en ondernemers bewust maakt van de waarde van water en zuinig gebruik stimuleert, bijvoorbeeld met regentonnen en hergebruik van regenwater. Dankzij het gescheiden rioolstelsel kunnen we regenwater apart opvangen en benutten waarbij we afkoppelen stimuleren. Met drainage, waterbuffers en meer groen zorgen we dat regenwater wordt vastgehouden en het riool niet overbelast raakt bij hevige neerslag.

Buitengebied

Onze buitengebieden verdienen rust, voor onze bewoners en ook voor de daar levende dieren en planten. Steeds vaker wordt die rust verstoord door verkeerslawaaï, recreatiedruk, bedrijvigheid en licht- en geluidsvervuiling. D66 wil dat het buitengebied een plek is waar stilte en natuur leidend zijn. We beperken de overlast van verkeer, toerisme, evenementen en verlichting. Ook een bloemrijk akkerrandenbeleid, waarbij aan de randen van percelen in stroken van enkele meters breed plaats is voor bloemen, willen we in samenwerking met grondeigenaren en pachters verder stimuleren, zodat dit op steeds meer plaatsen zichtbaar is.

Natuurbegraafplaats

We willen in Vught een natuurbegraafplaats. We zoeken een locatie waar de begraafplaats bijdraagt aan behoud en versterking van biodiversiteit en natuurwaarden en die in de toekomst niet bebouwd of verstoord zal worden. Een natuurbegraafplaats draagt bij aan bewust natuurbeheer en verbindt mensen met hun omgeving. Het is een rustige, groene plek voor herdenking en bezinning dicht bij huis.

Cultuur en verenigingen

Cultuur en verenigingen vormen het hart van Vught. Ze brengen mensen samen, geven kleur aan onze dorpen en zorgen voor verbinding tussen generaties. Toch staat deze pijler van onze samenleving onder druk. Theater De Speeldoos is daarvan hét voorbeeld. Dit cultureel centrum is van grote waarde, maar jarenlang was er onzekerheid over de toekomst. Dankzij inzet van D66 zijn de grootste korte termijn problemen opgelost, maar zonder duidelijkheid over de monumentale status en een gedragen toekomstplan blijft de basis wankel.

Daaromheen zien we een bredere uitdaging. Evenementen dragen bij aan een levendige gemeenschap, maar te grootschalige activiteiten passen niet altijd bij de menselijke maat van Vught en kunnen de natuur te veel belasten. Muziekonderwijs staat wel op de kaart, maar verdient structurele borging zodat ieder kind ermee in aanraking komt. En met name in Helvoirt en Cromvoirt is het verenigingsleven cruciaal voor de leefbaarheid. Veel clubs hebben behoefte aan meer steun en aandacht vanuit de gemeente om hen beter te faciliteren en hun leden te bieden wat ze nodig hebben. Er is een duidelijke visie nodig die recht doet aan hun maatschappelijke, educatieve en verbindende waarde.

Wat is onze ambitie?

D66 Vught wil kunst, cultuur en verenigingen stevig verankeren in het hart van onze gemeenschap. Dat betekent een toekomstbestendig cultureel centrum in de Speeldoos, evenementen die passen bij de menselijke maat en de identiteit van Vught, breed toegankelijk muziekonderwijs en structurele steun voor musea en verenigingen. Ook de Petrus speelt hierin een belangrijke rol, zij het op een voor de gemeente betaalbare manier. In de dorpen Helvoirt en Cromvoirt vormen het HelvoirThuis, D'n Inbreng en The Battle Axe een belangrijke basis voor verenigingen en lokale culturele activiteiten.

Onze ambitie is een gemeente die de kracht van cultuur en verenigingsleven erkent als fundament voor leefbaarheid, saamhorigheid en talentontwikkeling. Onze visie is: cultuur is essentieel, niet optioneel.

Hoe gaan we dat doen?

Cultuurvisie

D66 wil een nieuwe visie voor cultuur, die recht doet aan het veranderende aanbod en wensen om dit te beleven. De visie benoemt lokale identiteit, maatschappelijke doelen en samenwerking met culturele partners. Ze schetst hoe cultuur bijdraagt aan leefbaarheid, inclusie en economische ontwikkeling. Beleidskeuzes, investeringen en prioriteiten worden richtinggevend verwoord. Een goede cultuurvisie inspireert, verbindt en biedt ruimte voor vernieuwing, met aandacht voor diversiteit en toegankelijkheid voor alle inwoners.

De Speeldoos: een toekomstbestendig cultureel centrum

De Speeldoos is een beeldbepalend pand in het centrum van Vught. D66 heeft de voorkeur, mede gezien de unieke theaterzaal, voor renovatie van dit pand, zodat een financieel haalbare realisatie mogelijk blijft en waar zowel professionele als amateurkunsten mogelijk moeten zijn, ter versterking van het Vughtse culturele klimaat. Er moet een concreet en duurzaam toekomstplan komen dat recht doet aan haar rol als cultureel hart van de gemeente en aansluit

bij de behoeften van inwoners en gebruikers. Een nieuwe cultuuragenda moet ervoor zorgen dat de Speeldoos weer uitgroeit tot een ontmoetingsplek voor iedereen.

Evenementen op maat

Evenementen horen bij een levendige gemeenschap, maar moeten passen bij de schaal van Vught en respect hebben voor natuur en leefbaarheid. Grootschalige evenementen kunnen plaatsvinden, mits ze voldoen aan die voorwaarden. D66 kiest voor kwaliteit en passendheid. Het Lidwinaveld blijft dé evenementenlocatie van Vught. Hier gaan we niet bouwen, ook niet tijdelijk. D66 wil niet alleen dat de zomerkermis hier gehouden blijft worden, maar wil ook, om winkelend publiek en winkeliers te ontlasten, de voorjaarskermis van het Moleneindplein naar het Lidwinaveld verplaatsen.

Muziekonderwijs voor iedereen

D66 maakt zich sterk voor het behoud en de uitbreiding van muziekonderwijs, zowel op scholen als via lokale initiatieven. Muziek verbindt generaties, stimuleert talent en draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling.

Verenigingsleven in de dorpen

Vooraf in Helvoirt en Cromvoirt, maar ook in Vught zelf, zijn sport- en muziekverenigingen de spil van het gemeenschapsleven. D66 wil dat de gemeente verbinders inzet die actief contact onderhouden met verenigingen en hen ondersteunen bij hun uitdagingen. Zo zorgen we dat verenigingen bloeien en inwoners zich blijvend verbonden voelen.

Gezondheid en zorg

Gezond zijn is de basis van alles. De gemeente speelt hier een belangrijke rol, met groene en gezonde buurten, investeringen in preventie, en meedoen in de samenleving met de mens centraal. De gemeente Vught is verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdzorg, de Participatiewet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). De Vughtse zorgverleners scoren goed op tevredenheid, maar er zijn uitdagingen als het gaat om wachtlijsten en kostenbeheersing, vooral binnen de jeugdzorg.

Veel mantelzorgers zijn overbelast en er zijn veel jonge mantelzorgers. Vroegsignalering bij jeugdproblemen en inzet van jongerenwerkers werkt effectief. Het aantal inwoners met dementie stijgt en ook eenzaamheid komt voor onder jong en oud.

Wat is onze ambitie?

D66 omarmt de uitgangspunten van Positieve Gezondheid: zorg draait om meedoen, kwaliteit van leven, zingeving en functioneren. We streven naar toegankelijke zorg voor iedereen. Zorg moet dichtbij en begrijpelijk zijn. D66 wil dat de gemeente daarom met name inzet op samenwerking en verbinding, preventie en positieve gezondheid.

Verbinding is essentieel om eenzaamheid tegen te gaan. Het sociale beleid stimuleert betrokkenheid en het 'gezien worden'. Samenwerking is nodig omdat met name professionele zorg mogelijk steeds schaarser wordt. D66 wil dit doorbreken door tijd, geld en aandacht te besteden aan het voorkomen van ziekte. Zo pakken we de oorzaak van problemen aan en voorkomen we dat zorg nodig is.

D66 is bij dit alles kritisch op commercie en private equity in de zorg en wil niet dat de gemeente met partijen in zee gaat die zorg als een verdienmodel zien en hiermee moet rekening gehouden worden bij gemaakte en nog te maken afspraken.

Hoe gaan we dat doen?

Positieve gezondheid

D66 wil dat de uitgangspunten van Positieve Gezondheid een basis zijn voor alle beleidsterreinen, omdat gezondheid meer is dan niet ziek zijn. Het gaat over fit en goed voelen, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen in de samenleving en functioneren in het dagelijks leven. We zorgen voor uitstekende sportfaciliteiten en het stimuleren van sport en beweging.

Zorg op maat

Zorg moet toegankelijk zijn voor alle inwoners die zorg nodig hebben. Preventie en het vroeg signaleren van zorgbehoeften staat hierbij voorop. Wij vinden de rol van de WMO-adviesraad hierbij belangrijk als input voor gemeentelijk beleid.

Om zorg op maat te realiseren zijn deskundige en flexibele ambtenaren nodig. Samenwerking en afstemming met de Vughtse inwoners en partners zoals de thuiszorgorganisaties is hierbij essentieel. De inzet van de WMO is gericht op het optimaal invullen van behoeften met een maximaal bereik.

We blijven investeren in de belangrijke spelers, Wegwijs+ en Welzijn Vught, en stimuleren gezondheidscentra waar apotheek, fysiotherapie, huisarts, wijkverpleegkunde en verloskundige zorg voor iedereen makkelijk bereikbaar zijn.

Blijvende inzet op mantelzorg en dementie-vriendelijkheid

Een van de uitdagingen voor de komende periode is aandacht voor mantelzorg en dementie. Ouderen willen vaak zo lang mogelijk thuis kunnen wonen met de juiste ondersteuning. Innovatie en technologie kunnen daarbij helpen. Keuzevrijheid, kwaliteit van leven, en zelf beslissen zijn belangrijke thema's, ook bij de zorg aan het eind van het leven. Wij vinden het belangrijk dat goede initiatieven voor dagbesteding worden gestimuleerd.

D66 wil dat openbare ruimte en voorzieningen nog beter toegankelijk worden gemaakt. Vught blijft zich ontwikkelen als dementievriendelijke gemeente en houdt bij woningbouw rekening met mensen die niet zelfstandig kunnen wonen. We willen dat de uitgangspunten van het VN-verdrag voor mensen met een beperking leidend zijn bij aanbestedingen en omgevingsplannen.

Investeren in de jeugd

We luisteren naar de behoeften van de jeugd en jongeren en de uitdagingen die ze hebben, bijvoorbeeld via de jongerenplatforms en de jongerenwerkers. Ook de komende periode zetten we in op vernieuwende manieren van jeugdparticipatie. Er is voldoende capaciteit waarbij ook aandacht gegeven wordt aan de omgeving, zoals de thuissituatie en de buurt. En we willen jeugdzorg die zo licht mogelijk is, en die alleen zwaar is als dat echt nodig is. D66 vindt dat Rijk of provincie meer budgettair garant moet staan voor de complexe vraag naar jeugdzorg zodat de gemeente zich puur op de uitvoering kan richten.

Meedoen

Eenzaamheid doorbreken vereist bewustwording, actie en het aangaan van sociale interacties. Om dit te ondersteunen vinden we het belangrijk dat de gemeente organisaties en initiatieven ondersteunt die zelfredzaamheid bevorderen. De inzet van de welzijnscoach en 'welzijn op recept' spelen hierbij een belangrijke rol. Organisaties als KBO, Ouderen Samen, ABZ en nieuwe initiatieven worden met subsidies gestimuleerd om met name het vrijwilligersnetwerk optimaal te houden.

We gaan meer investeren in het bestrijden van laaggeletterdheid, burgerschap en digitale geletterdheid. Het Taalhuis en de bibliotheek zijn voor D66 belangrijke partners hierin. Gemeentelijke informatie moet in heldere en duidelijke taal (B2) geschreven zijn. Dit geldt met name voor regelgeving voor zorg en WMO, zowel in print als digitaal. Wij ondersteunen hierbij de inzet van onafhankelijke cliëntondersteuners.

Wie een brief of e-mail krijgt van de gemeente en die niet begrijpt, mag deze terugsturen en vragen om een duidelijkere versie. De belangrijkste gemeentelijke verordeningen worden ook als toelichting in begrijpelijke taal (B1) gepubliceerd.

Bestaanszekerheid

De gemeente voert een actief beleid om Wajongers, vluchtelingen, statushouders en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo veel mogelijk naar werk te leiden. Ondernemers en bedrijven die een voortrekkersrol vervullen worden ondersteund door de gemeente. We blijven investeren in schuldhulpverlening en armoedebeleid.

Onderwijs

Eindelijk is de beslissing gevallen dat de school het Molenvan wordt herbouwd op de hoek van de Loonsebaan en de JF Kennedylaan. Daarmee kan de Koningslinde doorgroeien op de oude locatie en kan ook Jeugd Aktief het voor hen bedoelde terrein blijven gebruiken.

Het opstellen van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) in 2022 heeft al veel successen opgeleverd zoals taalklassen voor kinderen met een taalachterstand, warme overdrachten tussen scholen. Toch blijven er zorgen over personeelstekorten, basisvaardigheden die onder druk staan en de mentale gezondheid van jongeren.

Wat is onze ambitie?

Onderwijs is de sleutel tot vrijheid, zelfstandigheid en gelijke kansen. D66 gelooft dat ieder kind, ongeacht afkomst, talenten of thuissituatie, recht heeft op het beste onderwijs. In Vught, Helvoirt en Cromvoirt willen we dat kinderen opgroeien in een duurzame omgeving die hen stimuleert, ondersteunt en voorbereidt op een toekomst waarin zij hun potentieel en dromen kunnen waarmaken. Met name het MBO verbinden we nog meer met ondernemers.

Hoe gaan we dat doen?

Vervolg geven aan de Lokale Educatieve Agenda (LEA)

De LEA is de samenwerkingsagenda tussen de gemeente, scholen, kinderopvang, jeugdhulp en maatschappelijke partners. Er zijn inmiddels mooie stappen gemaakt. D66 wil hierop voortbouwen, waarbij met name de gemeente het realiseren van de ambities zo goed mogelijk faciliteert.

Onderwijshuisvesting

Een prettige leeromgeving is essentieel voor goed onderwijs. Ook moet er natuurlijk voldoende ruimte zijn voor alle leerlingen. D66 zet in op prettige en duurzame onderwijs- en kinderopvanglocaties, met goede sportfaciliteiten. We willen overal ‘frisse’ scholen realiseren. D66 wil investeren in de huisvesting van scholen en kinderopvanglocaties waarbij flexibel en circulair wordt gebouwd wanneer sprake is van nieuwbouw. D66 wil geen vertragingen in de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan onderwijs en kinderopvang van de gemeente (IHP).

Actievere rol voor beter onderwijs

Ondanks de indirecte betrokkenheid bij het onderwijs heeft de gemeente wel degelijk een belangrijke taak in het organiseren en faciliteren van de randvoorwaarden die goed onderwijs mogelijk maken. De gemeente stimuleert de samenwerking tussen ondernemers en met name het middelbaar beroepsonderwijs. We kiezen voor een proactieve rol door regionale samenwerking te stimuleren en schoolbesturen te ondersteunen.

Recreatie

Vught is rijk gezegend met natuur: de IJzeren Man als recreatieplas, Van Gogh Nationaal Park, waaronder de Loonse en Drunense Duinen, de Vughtse Heide en de omliggende landgoederen. Deze gebieden dragen niet alleen bij aan onze gezondheid en recreatiemogelijkheden, maar ook aan biodiversiteit en klimaatbestendigheid. De afgelopen periode is zichtbaar geïnvesteerd in vergroening, zoals de aanplant van extra bomen en het vormen van een beleid rondom bomen. Initiatieven die door D66 zijn geïnitieerd.

Tegelijkertijd ervaren we ook druk: evenementen bij de IJzeren Man leiden tot discussie, stikstofuitstoot bedreigt de natuurkwaliteit van de Duinen en de Vughtse Heide, en landgoederen staan onder druk door verstedelijking.

Wat is onze ambitie?

D66 wil een samenhangende visie waarin natuurbehoud en recreatie elkaar versterken. Waar evenementen duurzaam georganiseerd worden, natuurgebieden goed bereikbaar maar niet overbelast zijn, en landgoederen een stevige plek krijgen in ons erfgoed- en natuurbeleid.

D66 Vught wil dat onze gemeente een voorbeeld wordt van hoe natuur, recreatie en cultuurhistorie hand in hand kunnen gaan. Wij willen natuur beschermen en herstellen, maar tegelijk toegankelijk maken voor inwoners en bezoekers. Ons uitgangspunt is dat elke Vughtenaar binnen 5 minuten in het groen moet kunnen zijn – voor ontspanning, sport of educatie.

Hoe gaan we dat doen?

Toekomstbestendige IJzeren Man

De IJzeren Man is hét recreatiegebied van Vught, maar staat ook onder druk door intensief gebruik. We zijn voor het uitdiepen van de IJzeren Man ten behoeve van zwemmers en zeilers, bij voorkeur kostenneutraal en met minimale bouwoverlast voor de omgeving. D66 wil evenementen beter reguleren, zodat natuur en rust behouden blijven. We zetten in op duurzame exploitatie: vooral gericht op inwoners van onze gemeente, wat zorgt voor minder verkeer, energiezuinige voorzieningen, circulair afvalbeheer en natuurvriendelijke oevers. De huidige bestemming van Fortduinen wordt gehandhaafd, hier is geen ruimte voor verdere intensivering.

Bescherming Drunense Duinen en Vughtse Heide

De Loonse en Drunense Duinen en de Vughtse Heide zijn unieke natuurgebieden die kwetsbaar zijn voor stikstof, recreatiedruk en versnippering. D66 wil actief bijdragen aan natuurherstel, onder meer via herstel van heide en bossen, striktere bescherming van rustgebieden en betere afstemming met omliggende gemeenten. Recreatie blijft mogelijk, maar met duidelijke zonering en behoud van kwetsbare plekken. Daarnaast pleit D66 voor herstel van de Vughtse Heide in samenwerking met Defensie.

Behoud en ontwikkeling landgoederen

De landgoederen rond Vught zijn een schakel tussen cultuurhistorie en natuur. D66 wil afspraken maken met eigenaren over behoud van toegankelijkheid, ecologisch beheer en het versterken van landschapselementen. Nieuwe ontwikkelingen mogen alleen als ze bijdragen aan natuurwaarden en cultuurhistorie.

Verbinden van natuur en inwoners

D66 wil dat inwoners meer profiteren van de nabijheid van natuur. Daarom stimuleren we veilige wandel- en fietsroutes die natuurgebieden verbinden met woonkernen. Ook wil D66 educatieprogramma's opzetten voor scholen, in samenwerking met natuurorganisaties en landgoedeigenaren. We willen dat het nieuwe wandel- en fietspad van Helvoirt naar de IJzeren Man zo snel mogelijk gerealiseerd wordt, waarbij we oog hebben voor bescherming en beleving van de aanwezige natuurwaarden.

Meer groen in de dorpen

Natuur stopt niet bij de dorpsgrenzen. D66 wil dat Vught groene dorpskernen krijgt volgens de landelijke 3-30-300-regel. Drie bomen zichtbaar vanuit elke woning, 30% boombedekking per wijk en maximaal 300 meter afstand tot een groen gebied. Dit verbetert gezondheid, leefbaarheid en klimaatadaptatie.

Economie en ondernemen

Een sterke, duurzame en inclusieve lokale economie is de ruggengraat van onze gemeenschap. In Vught streven we naar een economisch beleid dat ruimte biedt aan ondernemers, kansen creëert voor werkzoekenden en bijdraagt aan de leefbaarheid van onze dorpen en wijken. Wij geloven in een economie die niet alleen draait om groei, maar ook om welzijn, duurzaamheid en samenwerking.

Wat is onze ambitie

D66 wil regels en procedures waar mogelijk vereenvoudigen en zorgt voor snelle, duidelijke communicatie. Het ondernemersklimaat wordt versterkt door het actief ondersteunen van lokale initiatieven, het bevorderen van samenwerking tussen bedrijven, en het stimuleren van innovatief en duurzaam ondernemen. Daarbij geven we ook aandacht aan kleine en startende ondernemers, die vaak de motor zijn van vernieuwing.

Hoe gaan we dat doen?

Energietransitie ook voor bedrijven

De Vughtse economie moet toekomstbestendig zijn. Daarom stimuleren we de energietransitie en circulaire economie, onder andere door het faciliteren van duurzame bedrijventerreinen en het ondersteunen van bedrijven die willen vergroenen of willen verhuizen om ruimte te maken.

Toekomst voor bedrijventerreinen

Omdat de mogelijkheden voor nieuwe grote bedrijventerreinen vrijwel nihil zijn, stimuleren we het optimaliseren van de huidige bedrijfsterreinen. Op plekken waar veel leegstand is en waar we geen kansen zien om het bedrijventerrein aan te passen aan de actuele vraag naar bedrijfsruimte, wil D66 onderzoeken om er woningen te realiseren. Bedrijven die willen verhuizen willen we helpen, vooral als dat leidt tot minder overlast en meer veiligheid door minder vrachtverkeer. Om ruimte te creëren en deze bedrijven binnen de gemeente te verplaatsen, onderzoeken we de mogelijkheden voor een kleinschalig bedrijventerrein aan de N65.

Lokale focus

We maken werk van de versterking van onze winkelgebieden. Daarin willen we ruimte houden voor standplaatsen omdat deze juist zorgen voor extra bezoekers en levendigheid. Daarmee bevorderen we het winkelen bij onze winkels en versterken we onze horeca. Wanneer het centrumplan gerealiseerd is, wil D66 dat de markt -zoals eerder afgesproken- weer naar het centrum verplaatst wordt. Op de markt in het centrum wil D66 ook graag ruimte geven aan ondernemers uit de omgeving, zoals boerderijwinkels en de Duinboeren, om er hun biologische producten te verkopen.

Parkeren

In het centrum kunnen parkeren is niet het allerbelangrijkste: het openbaar gebied is ook bedoeld voor ontmoeting en ontspanning. We verkiezen terrassen, groen, speelruimte en evenementenruimte boven parkeergelegenheid. Zo nodig passen we daar de openbare ruimte op aan. De (gratis) parkeergarage in het centrum wordt te weinig gebruikt. Om dit te stimuleren wil D66 de parkeertijd met de blauwe schijf daar verlengen en op de andere parkeerplaatsen in het centrum de parkeertijd juist verkorten. We onderzoeken ook het verlengen van de openingstijden van de parkeergarage

Circulaire economie in Vught

We streven naar een gemeente waarin materialen en producten zo lang mogelijk worden gedeeld, verhuurd, hergebruikt, hersteld, opgeknapt en gerecycled om meer waarde te creëren. We steunen en faciliteren lokale en regionale initiatieven die bijdragen aan dit doel. D66 staat zeer positief tegenover de komst van een vestiging van een circulair ambachtscentrum en een bijbehorend kringloopwarenhuis van Het Goed in onze gemeente.

Bestuur en participatie

De afgelopen jaren is er veel discussie geweest over het functioneren van het gemeentebestuur in Vught. Met name de veiligheid en werksfeer onder ambtenaren stonden onder druk. Hierdoor zijn veel goede ambtenaren vertrokken de laatste jaren en werden veel taken gedaan door dure inhuurkrachten. Dit is te vaak afgedaan als een intern probleem van de organisatie, terwijl het gevolgen heeft voor de hele gemeente en daarmee voor de dienstverlening aan inwoners. Tegelijkertijd is er een herstructurering doorgevoerd, maar zonder de openheid die bij een moderne overheid hoort.

Participatie kan beter en professioneler. D66 wil vooraf duidelijke kaders en kortere inspraakprocedures, zodat ontwikkelingen sneller en met meer draagvlak gerealiseerd kunnen worden.

Daarnaast is de afhankelijkheid van externe inhuur nog steeds groot, waardoor herkenbaarheid en continuïteit onder druk staan. Dat maakt de gemeente minder toegankelijk en vermindert de verbondenheid tussen inwoners en bestuur.

Wat is onze ambitie?

D66 Vught wil een bestuur dat veilig, transparant en dichtbij is. Wij willen een goed functionerende gemeente, waar ambtenaren in een gezonde werkomgeving hun werk kunnen doen, zodat de dienstverlening aan inwoners optimaal kan worden uitgevoerd. Een gemeente waar inwoners écht invloed hebben en waar bestuurders en raadsleden aanspreekbaar en herkenbaar zijn. Een gemeente die kiest voor vaste krachten in plaats van tijdelijke inhuur, en die toekomstbestendig samenwerkt in de regio en zich houdt aan landelijke afspraken als het gaat om de opvang van vluchtelingen. Daarnaast is Vught een aantrekkelijke organisatie waar je met trots werkt, waar de lokale democratie letterlijk en figuurlijk ruimte krijgt: een moderne, open en toegankelijke raadszaal waar politiek en samenleving elkaar ontmoeten.

Hoe gaan we dat doen?

Veilige werkomgeving en transparant bestuur

We maken van een veilige werkomgeving voor ambtenaren een topprioriteit. Problemen met werkdruk, cultuur en structuur worden niet langer afgedekt, maar open besproken. Waar herstructurering nodig is, gebeurt dit met duidelijke communicatie en in alle transparantie. Zo ontstaat een organisatie die dienstbaar is aan de samenleving en waarin medewerkers met trots hun werk doen. Daarnaast wil D66 de afhankelijkheid van externe inhuur zo veel mogelijk terugdringen. Door te investeren in vaste medewerkers krijgt de gemeente weer een herkenbaar gezicht. Dit versterkt de continuïteit van beleid en het vertrouwen van inwoners in hun overheid. De organisatie moet focussen op de speerpunten in het beleid en effectiviteit, ook wanneer we desnoods keuzes moeten maken in wat we nog wel en niet doen.

Betekenisvolle participatie

Participatie wordt geen verplicht nummer, maar een wezenlijk onderdeel van beleid. We zetten in op tijdelijke of permanente burgerplatforms en adviesorganen die in het proces meedenken. Inwoners krijgen inzicht in wat met hun inbreng gebeurt, zodat het nut en de meerwaarde van participatie zichtbaar zijn. We participeren tot de schop de grond in gaat en de plannen volledig zijn vastgesteld, en indien noodzakelijk zelfs gedurende de uitvoering. Participatie is een taakveld van elke wethouder, een wethouder participatie is daarom overbodig. Met jongeren participeren we continu, middels initiatieven zoals Switch en Switch+.

Dorpsvisie voor Helvoirt

Helvoirt hoort 5 jaar bij de gemeente Vught. Er wordt nu gevoelsmatig meer over dan met de inwoners van het dorp besloten. D66 stelt voor dat de gemeente met inwoners, ondernemers en andere stakeholders in Helvoirt een dorpsvisie opstelt, waarin richting wordt gegeven aan de toekomstige ontwikkeling van dit dorp, zowel vanuit fysiek als maatschappelijk oogpunt.

Spreidingswet

Vught committeert zich aan de verplichtingen die voortkomen uit de spreidingswet. We moeten ons naast de opvang van Oekraïners sterk maken voor de opvang van ontheemden en onderzoeken hoe we het COA kunnen helpen bij het huisvesten van vluchtelingen. We doen dus wat moet en kan, nu dat kleinschalige opvang nationaal beleid is. Daarnaast blijven we voldoen aan de taakstelling om statushouders te plaatsen.

Meer inspraak bij ruimtelijke plannen

Bij nieuwe ruimtelijke plannen moet de gemeenteraad veel vroeger betrokken worden. Nu mag de raad alleen iets zeggen over een wijziging van het omgevingsplan. We zijn terughoudend met het delegeren van bevoegdheden aan het college. De kaders die worden meegegeven hebben ook betrekking op de leefbaarheid en levensloopbestendigheid van woningen en wijken, flexibel en circulair bouwen. We richten ons daarbij op kortere doorlooptijden van procedures. D66 wil niet meer dat het college voorafgaand aan een plan allerlei onomkeerbare afspraken met ontwikkelaars maakt.

Een moderne raadzaal

D66 wil dat we deze periode de raadsvergaderingen op een nieuwe, toegankelijke plek gaan plaatsvinden. Het raadhuis behoudt een ceremoniële en representatieve functie, maar de dagelijkse democratie verdient een plek die open, eigentijds en uitnodigend is voor inwoners om mee te doen. Onderdeel hiervan is dat het college haar vaste intrek en werkplek krijgt in het gemeentekantoor, bij en naast de ambtenaren. Binnen de bestaande personeelslasten wordt ruimte gemaakt voor duurzame arbeidsvoorwaarden.

Financiën

De gemeente Vught staat er financieel niet goed voor: begroten is steeds meer een uitdaging door de onvoorspelbaarheid van kosten voor bijvoorbeeld het sociaal domein. Ook is er steeds vaker onzekerheid over de rijksbijdrage. Als we een hoog voorzieningenniveau willen handhaven als zelfstandige gemeente dan hangt daar ook een prijskaartje aan. Bovendien betalen we nu de prijs voor het 'bevriezen' van de OZB op een zeer laag inflatiepercentage.

Wat is onze ambitie?

Er moet controle en ruimte zijn in de financiën zodat kan worden ingespeeld op groeiende behoefte aan zorg en ondersteuning, verduurzaming, vergroening en preventie, met meer aandacht voor maatwerk. D66 loopt niet weg voor bezuinigingen en of voor moeilijke keuzes om dit te bewerkstelligen. D66 wil dat dit periodiek gebeurt om te voorkomen dat de financiën op slot gaan door bijvoorbeeld te veel structurele verplichtingen.

Hoe gaan we dat doen?

Complete doorlichting van de gemeentelijke organisatie

D66 wil dat de gemeentelijke organisatie financieel eens volledig doorgelicht wordt: waar zitten nog ongebruikte potjes geld, waar kan het een tandje minder omdat we dingen doen die we altijd al deden maar niet meer aansluiten bij de doelen. Ervaringen bij andere gemeenten leren dat dergelijke exercities veel kunnen opleveren.

Gezonde schuldquote, solvabiliteit en weerstandsvermogen

Er zijn twee belangrijke indicatoren voor een financieel gezonde gemeente: namelijk de schuldquote en de solvabiliteit. Deze dienen onder controle gehouden te worden om uit de gevarenezone te blijven. De schuldquote, dit is de schuldpositie ten opzichte van de eigen middelen, mag de grens van 100% niet langdurig overschrijden. De solvabiliteit, het eigen vermogen als percentage van de totale balans, moet bij voorkeur 30% zijn.

Verder moeten er, meer dan nu, risico's in kaart worden gebracht en sprake zijn van weerstandsvermogen om deze en onvoorziene uitgaven, zoals tijdens een crisis, op te vangen. Vught kan alleen een zelfstandige gemeente blijven als we ervoor zorgen dat deze financiële grenzen gerespecteerd worden en deze doelstellingen, ook in meerjarenperspectief, behaald worden.

Moeilijke keuzes niet uit de weg

De financiële situatie van de gemeente Vught zou weleens tot moeilijke keuzes kunnen leiden. Deze moeten we onder ogen zien. Uitgaven aan onderzoeken of externe bureaus willen we beperken als die weinig toegevoegde waarde hebben. D66 wil ook dat de gemeente blijvend kritisch is op de kosten van de eigen organisatie en de inhuur van personeel.

Daar waar mogelijkheden zijn om verantwoord de gemeentelijke belastinginkomsten te verhogen, sluiten we dit niet uit, ook als dit een OZB-verhoging hoger dan het inflatiepercentage noodzakelijk maakt. Hier moet dan een duidelijke meerwaarde voor de inwoners tegenover staan, bijvoorbeeld als het gaat om de leefbaarheid en dienstverlening. Tenslotte wil D66 dat er een studie komt naar wat de mogelijke voor- en nadelen zijn van een samenvoeging met de gemeente 's-Hertogenbosch, waarbij naast de financiële aspecten, ook wat het zou doen met voorzieningen en de slagkracht van de gemeente worden meegenomen.

Samenwerkingsverbanden en Brainport

D66 wil dat de samenwerkingsverbanden actiever benut worden. Hiermee zorgen we ervoor dat er voldoende balans is tussen de financiële bijdrage en de toegevoegde waarde voor de gemeente en haar inwoners. D66 wil ook onderzoeken of de samenwerking binnen Agrifood Capital kan worden verminderd of zelfs beëindigd om in plaats hiervan de gemeente aan te laten sluiten bij Brainport Eindhoven, eventueel samen met Boxtel en 's-Hertogenbosch. Daar zien wij meer kansen en raakvlakken voor onze gemeente.

Veiligheid

Een veilige leefomgeving is essentieel voor alle inwoners van onze gemeente. Hoewel veel veiligheidsbeleid regionaal wordt bepaald, kan Vught zelf duidelijke keuzes maken om de veiligheid en het veiligheidsgevoel te versterken. Vooral op het gebied van verkeersveiligheid, de zichtbaarheid van wijkagenten en de aanpak van overtredingen kan de gemeente echt verschil maken voor inwoners in Vught, Cromvoirt en Helvoirt.

Wat is onze ambitie?

D66 streeft naar een nuchter en effectief veiligheidsbeleid, gebaseerd op feiten en cijfers, met oog voor de balans tussen veiligheid en privacy. We willen dat inwoners zich veilig voelen in hun buurt, dat hulpdiensten goed bereikbaar blijven en dat overtredingen consequent worden aangepakt.

Hoe gaan we dat doen?

Veiligheid begint in de wijk

De directe leefomgeving bepaalt in hoge mate hoe veilig mensen zich voelen. Goede verlichting, schone straten en sociale verbondenheid dragen daaraan bij. De gemeente ondersteunt initiatieven die zorgen voor meer betrokkenheid tussen buurtbewoners en een sterke sociale samenhang. We investeren daarom liever in het voorkomen van overlast en criminaliteit dan in het straffen ervan. Daarom versterken we het jongerenwerk en de samenwerking tussen scholen, politie en zorg. Veiligheid voor meisjes en vrouwen, maar ook voor lhbtqi+ personen, is een fundamenteel recht en een essentiële voorwaarde voor gelijkwaardigheid in de samenleving. Veilige publieke en private ruimtes zijn hier essentieel voor. Met structurele inzet en samenwerking kunnen we een omgeving realiseren waarin iedereen zich vrij en veilig voelt.

Cameratoezicht alleen met goede onderbouwing

Cameratoezicht kan helpen bij de aanpak van overlast en criminaliteit, maar wordt alleen toegepast wanneer er een duidelijke, feitelijke noodzaak is. D66 bewaakt de balans tussen veiligheid en privacy: veiligheid mag nooit een excuus zijn voor onnodige inbreuken op de persoonlijke levenssfeer.

Wijkagenten zichtbaar en benaderbaar

Wijkagenten zijn een vertrouwd gezicht in de buurt en spelen een belangrijke rol in preventie en signalering. D66 wil voldoende wijkagenten, met specifieke aandacht voor jeugd en samenwerking met scholen en jeugdhulp. Zo houden we contact met wat er écht leeft in de wijken en zorgen we voor een laagdrempelige meldcultuur voor intimidatie en geweld. Daarnaast vinden we het belangrijk om de bewustwording voor respectvolle omgangsvormen te vergroten, zodat we toewerken naar een omgeving waarin iedereen zich vrij en veilig kan voelen.

Gerichte inzet van BOA's

Boa's worden alleen ingezet op plekken en momenten waar daadwerkelijk problemen spelen. D66 kiest voor kwaliteit boven kwantiteit: liever goed getrainde en betrokken boa's dan een overdaad aan handhaving zonder doel.